

GREEN
Travel

๓-ลอนกวีร์

ปราสาทเมืองสิงห์

พุทธศาสนสถาน อีกหนึ่งปลายทางท่องเที่ยวเมืองกาญจน์

กาญจนบุรี คือ อีกหนึ่งจุดหมายปลายทางของการท่องเที่ยวที่ไม่ห่างจากกรุงเทพฯ นัก ใช้เวลาเดินทางเพียง 2 ชั่วโมงก็สามารถเข้าถึงสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ ของจังหวัดกาญจนบุรีได้แล้ว

จังหวัดกาญจนบุรีมีเนื้อที่ประมาณ 12 ล้านไร่ หรือ 19,483 ตารางกิโลเมตร เป็นจังหวัดที่มีขนาดใหญ่เป็นอันดับ 3 ของประเทศ รองจากจังหวัดนครราชสีมาและเชียงใหม่ พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นป่าและเทือกเขาสูง โดยมีแม่น้ำสายหลัก 2 สาย คือ แม่น้ำแควใหญ่และแม่น้ำแควน้อย ที่ไหลขนานลงมาบรรจบกันเป็นแม่น้ำแม่กลองที่ตัวเมืองกาญจนบุรี

ความน่าสนใจของกาญจนบุรี คือ การมีเรื่องราวเชิงประวัติศาสตร์ที่มีการค้นพบหลักฐานนั้น ย้อนไปได้ถึงสมัยก่อนประวัติศาสตร์ เมื่อมีการค้นพบเครื่องมือหินในบริเวณบ้านเก่า อำเภอเมือง ล่วงมาถึงสมัยทวารวดี ซึ่งมีหลักฐานคือซากโบราณสถานที่ตำบลปรังเผล อำเภอสังขละบุรี เป็นเจดีย์ลักษณะเดียวกับจุลประโทนเจดีย์ที่จังหวัดนครปฐม บ้านคูบัว จังหวัดราชบุรี และเมืองอู่ทอง จังหวัดสุพรรณบุรี รวมทั้งค้นพบโบราณวัตถุ เช่น พระพิมพ์สมัยทวารวดีจำนวนมาก สืบเนื่องต่อมาถึงสมัยพุทธศตวรรษที่ 16-18 หลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่ค้นพบคือ ปราสาทเมืองสิงห์ ซึ่งมีรูปแบบศิลปะแบบขอมสมัยบายน

ปราสาทเมืองสิงห์ สร้างขึ้นเพื่อเป็นพุทธศาสนสถานของพุทธศาสนา นิกายมหายาน

กำแพงแก้วบริเวณด้านหน้าปราสาทเป็นลานศิลาแลง ซึ่งต่อกับโคปุระ (ซุ้มประตู) ต่อเนื่องไปกับระเบียงคด ซึ่งล้อมรอบตัวปราสาท ภายในปราสาทมีบรรณาลัยตั้งอยู่ ด้านหน้าติดกับระเบียงคด เป็นที่เก็บคัมภีร์หรือคัมภีร์ต่างๆ ส่วนใจกลางคือ ปราสาทประธาน ซึ่งตั้งอยู่บนฐานปัทมรูปสี่เหลี่ยมย่อเก็จ มีมุขยื่นออกไปทั้ง 4 ด้าน ส่วนยอดของเรือนธาตุได้ทลายลงไป ภายในปราสาทประธานเป็นที่ประดิษฐานพระโพธิสัตว์อวโลกิเตศวร

โบราณสถานหมายเลข 2 เป็นปราสาทซึ่งมีลักษณะคล้ายกับโบราณสถานหมายเลข 1 แต่มีขนาดเล็กกว่า สภาพโบราณสถานค่อนข้างชำรุดมาก ตัวปราสาทตั้งอยู่บนฐานเขียงรูปสี่เหลี่ยม ลดหลั่นกัน 2 ชั้น ล้อมรอบด้วยกำแพงแก้ว บริเวณด้านหน้ามีลานกว้างก่อนเข้าสู่โคปุระด้านหน้า บริเวณด้านซ้ายและด้านขวาหลังโคปุระ เป็นระเบียงคด ซึ่งมีแท่นฐานประติมากรรมเรียงรายอยู่ทั้งสองฝั่ง ถัดไปเป็นที่ตั้งของสิ่งปลูกสร้างทั้ง 6 หลัง มีปราสาทตั้งอยู่ตรงกลางด้านหน้า ส่วนด้านซ้าย ขวา และด้านหลังเป็นโคปุระ ส่วนบริเวณที่เหลือทั้งสองนั้นเป็นซุ้ม ภายในโคปุระปรากฏแท่นฐานประติมากรรมรูปเคารพตั้งอยู่ภายใน จากการบูรณะได้มีการค้นพบประติมากรรมและแท่นฐานประติมากรรมวางเป็นแนวตามระเบียงคดจำนวนมาก ประติมากรรมที่พบได้แก่ พระโพธิสัตว์อวโลกิเตศวร นางปรัชญา ปารมิตา ลักษณะแบบอิทธิพลพื้นเมืองปนอยู่มาก

กาญจนบุรี คือ อีกหนึ่งจุดหมายปลายทางของการท่องเที่ยวที่ไม่ห่างจากกรุงเทพฯ นักใช้เวลาเดินทางเพียง 2 ชั่วโมงก็สามารถเข้าถึงสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ ของจังหวัดกาญจนบุรีได้แล้ว

จังหวัดกาญจนบุรีมีเนื้อที่ประมาณ 12 ล้านไร่ หรือ 19,483 ตารางกิโลเมตร เป็นจังหวัดที่มีขนาดใหญ่เป็นอันดับ 3 ของประเทศ รองจากจังหวัดนครราชสีมาและเชียงใหม่ พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นป่าและเทือกเขาสูง โดยมีแม่น้ำสายหลัก 2 สาย คือ แม่น้ำแควใหญ่และแม่น้ำแควน้อย ที่ไหลขนานลงมาบรรจบกันเป็นแม่น้ำแม่กลองที่ตัวเมืองกาญจนบุรี

ความน่าสนใจของกาญจนบุรี คือ การมีเรื่องราวเชิงประวัติศาสตร์ที่มีการค้นพบหลักฐานนั้น ย้อนไปได้ถึงสมัยก่อนประวัติศาสตร์ เมื่อมีการค้นพบเครื่องมือหินในบริเวณบ้านเก่า อำเภอเมือง ล่วงมาถึงสมัยทวารวดี ซึ่งมีหลักฐานคือซากโบราณสถานที่ตำบลปรังเผล อำเภอสังขละบุรี เป็นเจดีย์ลักษณะเดียวกับจุลประโทนเจดีย์ที่จังหวัดนครปฐม บ้านคูบัว จังหวัดราชบุรี และเมืองอู่ทอง จังหวัดสุพรรณบุรี รวมทั้งค้นพบโบราณวัตถุ เช่น พระพิมพ์สมัยทวารวดีจำนวนมาก สืบเนื่องต่อมาถึงสมัยพุทธศตวรรษที่ 16-18 หลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่ค้นพบคือ ปราสาทเมืองสิงห์ ซึ่งมีรูปแบบศิลปะแบบขอมสมัยบายน

ปราสาทเมืองสิงห์ สร้างขึ้นเพื่อเป็นพุทธศาสนสถานของพุทธศาสนา นิกายมหายาน จากการขุดค้นแต่งของกรมศิลปากรที่ค่อยๆ บูรณะมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2478 แต่มาเริ่มขุดเบิกกันจริงจังเมื่อปี พ.ศ. 2517 แล้วเสร็จเป็นอุทยานประวัติศาสตร์เมื่อปี พ.ศ. 2530 จึงสวยงามดังที่เห็นอยู่ในวันนี้

ปราสาทเมืองสิงห์ เป็นเมืองโบราณตั้งอยู่บนฝั่งแม่น้ำแควน้อย ตำบลเมืองสิงห์ อำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี ปราสาทเมืองสิงห์มีอายุอยู่ประมาณพุทธศตวรรษที่ 18-19 ตัวเมืองมีกำแพงและคูน้ำล้อมรอบเป็นรูปสี่เหลี่ยมอยู่หลายชั้น ตัวปราสาทเมืองสิงห์เป็นศาสนสถานตั้งอยู่กลางเมือง สร้างขึ้นตามแบบขอม และพุทธศาสนาฝ่ายมหายาน มีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ 500 ไร่ ตัวปราสาทหันหน้าไปทางทิศตะวันออก อันเป็นลักษณะของการวางทิศตัวอาคารในศิลปะขอม สร้างด้วยศิลาแลงบนฐานรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้างประมาณ 40 เมตร ยาวประมาณ 50 เมตร มีปราสาทประธานตั้งอยู่ตรงกลาง มีระเบียงคดก่อด้วยศิลาแลง ล้อมรอบมีประตูซุ้ม ยอดเป็นปราสาททั้ง 4 ด้าน ทางด้านทิศตะวันออกเฉียงใต้ของปราสาทประธานมีบรรณศาลาตั้งอยู่บนฐานเดียวกัน ตัวปราสาทมีกำแพงแก้วสร้างด้วยศิลาแลงล้อมรอบ จากการสันนิษฐานทางโบราณคดีและประวัติศาสตร์พอเชื่อได้ว่า ในระหว่างพุทธศตวรรษที่ 16-18 เป็นห้วงระยะเวลาที่อาณาจักรทวารวดีเสื่อมอำนาจลง อิทธิพลของศิลปะขอมได้แพร่ขยายเข้ามาทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคกลางของประเทศไทย ปัจจุบันค้นพบโบราณสถานและโบราณวัตถุเป็นจำนวนมาก

จุดชมที่สำคัญของปราสาทเมืองสิงห์ คือ โบราณสถาน 4 หมายเลข ได้แก่

โบราณสถานหมายเลข 1 เป็นปราสาทที่มีความโดดเด่นและสมบูรณ์กว่าโบราณสถานจุดอื่น โดยตั้งอยู่บริเวณใจกลางด้านหน้าของตัวเมือง มีฐานศิลาแลงรูปกากบาทอยู่ด้านหน้าปราสาท ถัดไปเป็นกำแพงแก้วล้อมรอบปราสาทและประตูกำแพง ภายใน

กำแพงแก้วบริเวณด้านหน้าปราสาทเป็นลานศิลาแลง ซึ่งต่อกับโคปุระ (ซุ้มประตู) ต่อเนื่องไปกับระเบียงคด ซึ่งล้อมรอบตัวปราสาท ภายในปราสาทมีบรรณาลัยตั้งอยู่ ด้านหน้าติดกับระเบียงคด เป็นที่เก็บตำราหรือคัมภีร์ต่างๆ ส่วนใจกลางคือ ปราสาทประธาน ซึ่งตั้งอยู่บนฐานปัทมรูปสี่เหลี่ยมย่อเก็จ มีมุขยื่นออกไปทั้ง 4 ด้าน ส่วนยอดของเรือนธาตุได้ทลายลงไป ภายในปราสาทประธานเป็นที่ประดิษฐานพระโพธิสัตว์อวโลกิเตศวร

โบราณสถานหมายเลข 2 เป็นปราสาทซึ่งมีลักษณะคล้ายกับโบราณสถานหมายเลข 1 แต่มีขนาดเล็กกว่า สภาพโบราณสถานค่อนข้างชำรุดมาก ตัวปราสาทตั้งอยู่บนฐานเขียงรูปสี่เหลี่ยม ลดหลั่นกัน 2 ชั้น ล้อมรอบด้วยกำแพงแก้ว บริเวณด้านหน้ามีลานกว้างก่อนเข้าสู่โคปุระด้านหน้า บริเวณด้านซ้ายและด้านขวาหลังโคปุระ เป็นระเบียงคด ซึ่งมีแท่นฐานประติมากรรมเรียงรายอยู่ทั้งสองฝั่ง ถัดไปเป็นที่ตั้งของสิ่งปลูกสร้างทั้ง 6 หลัง มีปราสาทตั้งอยู่ตรงกลางด้านหน้า ส่วนด้านซ้าย ขวา และด้านหลังเป็นโคปุระ ส่วนบริเวณที่เหลือทั้งสองนั้นเป็นซุ้ม ภายในโคปุระปรากฏแท่นฐานประติมากรรมรูปเคารพตั้งอยู่ภายใน จากการบูรณะได้มีการค้นพบประติมากรรมและแท่นฐานประติมากรรมวางเป็นแนวตามระเบียงคดจำนวนมาก ประติมากรรมที่พบได้แก่ พระโพธิสัตว์อวโลกิเตศวร นางปรัชญา ปารมิตา ลักษณะแบบอิทธิพลพื้นเมืองปนอยู่มาก

โบราณสถานหมายเลข 3 ปรากฏเหลือเฉพาะส่วนฐาน ซึ่งมีขนาดเล็ก ก่อด้วยศิลาแลง ตั้งอยู่บนฐานเขียงรูปสี่เหลี่ยม ได้มีการพบพระพิมพ์เนื้อตะกั่วในบริเวณนี้อีกด้วย

โบราณสถานหมายเลข 4 ปรากฏเหลือเฉพาะแนวก่อของศิลาแลง

หลุมขุดค้นทางโบราณคดีตั้งอยู่ริมแม่น้ำ ซึ่งขุดค้นพบทั้งโครงกระดูก เครื่องมือ เครื่องใช้ ภาชนะสำริด ดินเผา เครื่องมือเหล็ก สร้อยคอทำด้วยลูกปัดหินและลูกปัดแก้ว ซึ่งชี้ชัดว่าชุมชนเหล่านี้เกิดขึ้นก่อนที่จะสร้างเมืองสิงห์ เพราะเป็นศพของคนที่ตายมา 2,000 ปีแล้ว คงจะยุคเดียวกับคนในชุมชนบ้านเก่า

ปราสาทเมืองสิงห์เปิดให้เข้าเยี่ยมชมทุกวัน ตั้งแต่เวลา 09.00-16.30 น. ค่าเข้าชมสำหรับคนไทย 10 บาท รถยนต์ 50 บาท ชาวต่างชาติ 40 บาท

สำหรับการเดินทางจากกรุงเทพฯ ใช้เส้นทางหลวงหมายเลข 4 (ถนนเพชรเกษม) ผ่าน จ.นครปฐม ขับมาประมาณ 9 กม. จะพบสะพานลอยข้ามไปทาง จ.กาญจนบุรี ขับไปตามทางหลวงหมายเลข 323 ขับมาประมาณ 7 กม. ท่านจะพบสี่แยก ให้ท่านเลี้ยวขวา (แยกซ้ายไปบ้านโป่ง ตรงไปคือถ้ำค้างคาว) เพื่อไปยัง อ.เมืองกาญจนบุรี จากนั้นมุ่งหน้าสู่สี่แยกแ่งเสี้ยน ให้ขับไปทาง อ.ไทรโยค ประมาณ 30 กม. จะมีป้ายบอกทางไปอุทยานประวัติศาสตร์ปราสาทเมืองสิงห์ จากนั้นให้ท่านเลี้ยวซ้าย แล้วขับไปอีกประมาณ 10 กม. ก็จะถึงอุทยานประวัติศาสตร์ปราสาทเมืองสิงห์

ขอบคุณข้อมูลดีๆ จาก

• <https://th.wikipedia.org>

• การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย